

Notat

Prosjekt Flomsikringstiltak Nesbyen	Prosjektnummer (Sweco) 10243498	Dato 10.04.2026
Kunde NVE/Nesbyen kommune	Utarbeidet av Sweco Kjell Huseby	Kontrollert av Andreas Myki Beachell
	Signatur	Signatur

Detaljregulering for flomsikring på Nesflata

Fagnotat landbruk

1 Innledning

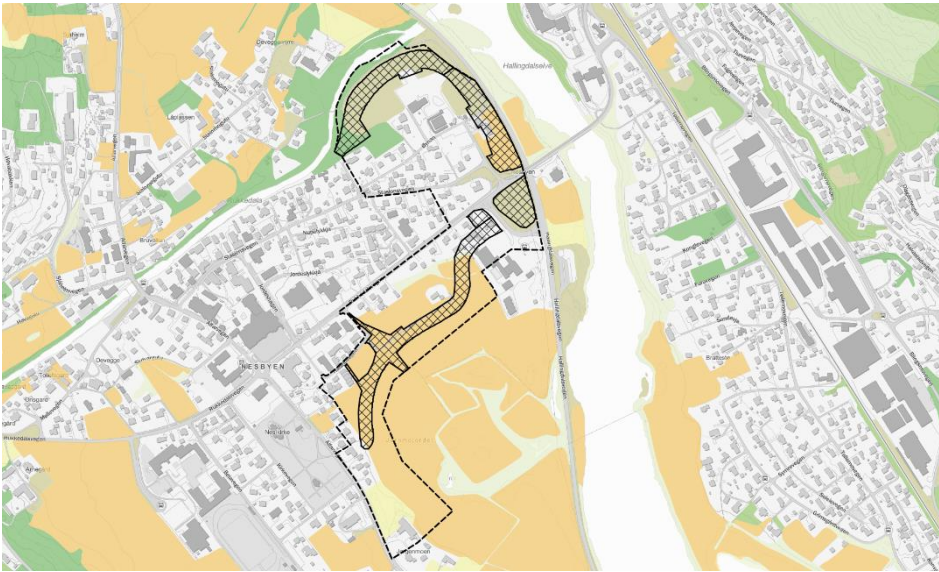
NVE arbeider med planer for flomsikring i Nesbyen. Flomsikringens mål er å beskytte bebyggelse på Nesflata mot 200-års flom. Som følge av en slik flomsikring, vil ulike typer arealer bli påvirket.

Nesbyen kommune arbeider med forslag til detaljreguleringsplan for flomsikringen. Planforslaget omfatter arealer i nærheten av flomsikringstiltaket og forslag om omdisponering av arealer. Planavgrensningen ved 2. gangs høring av reguleringsplan vises i Figur 1.

Flomvollen berører dyrka jord, tettbebygde områder/hager, skrotmark, veger/vegkanter og et område som har vært benyttet som markeds plass o.lign.

Planforslaget ble behandlet av Nesbyen kommunestyre 27. mars 2025 og vedtatt lagt ut til offentlig ettersyn fra 11. april til 8 juni 2025. Planforslaget var til 2. gangs behandling i Nesbyen kommunestyre 19. mars 2026 og er revidert etter samsvar med vedtak i sak 17/2026.

Dette notatet inneholder beskrivelse av landbruk og jordressurser i planområdet og er basert på informasjon i offentlig tilgjengelige databaser supplert med undersøkelser av jordsmonnet som blir berørt av planene.

Figur 1. Planavgrensning for detaljreguleringsplanen og foreslått trase for flomsikringen, Nesflata ved 2. gangs høring. Ruteraster: Permanent arealbeslag til flomvollen med atkomstrampe. Stiplet linje: Plangrense for planforslaget.

Det planlegges å bygge en flomvoll rundt deler av bebyggelsen på Nesflata. Se Figur 1. Ved parallellføring med RV 7 planlegges også en kombinasjonsløsning flomvoll/nødrampe for RV 7. (For bruk under flomhendelser som medfører mye vann i kjørebanelen under brua.)

I dette notatet gjennomgår vi virkninger av planen for flomsikring (ikke under flomhendelser) på landbruksressurser. Avslutningsvis presenteres forslag til skadereduserende tiltak.

2 Foreslått arealbruk

Planforslaget inneholder flere arealbruksformål som kan medføre endringer av dagens forhold.

Planforslaget inneholder areal til

- Bebyggelse og anlegg (Boligbebyggelse frittliggende småhus, Bebyggelse for offentlig eller privat tjenesteyting, Næringsbebyggelse, Bebyggelse og anlegg kombinert med andre angitte formål)
- Samferdsels- og teknisk infrastruktur (Veg, Kjøreveg)
- Grønnstruktur (Vegetasjonsskjerm, Grønnstruktur kombinert med andre angitte hovedformål-Flomvoll)
- LNFR (Jordbruk)
- Bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsone (Naturområde i sjø og vassdrag)

Arealbruksformålet for selve flomvollen er «Grønnstruktur kombinert med annet angitt formål» og «Bebyggelse og anlegg kombinert med andre angitte formål». Avgrensningen av flomvollens areal vises i Figur 1.

2.1 Grønnstruktur kombinert med andre angitte hovedformål. Flomvollen

I planforslaget er arealbruksformålet for flomvollen «Grønnstruktur kombinert med annet angitt formål».

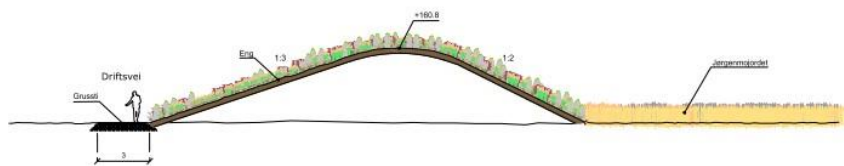
2.1.1 Vollens lengde og profil

Flomsikringen på Jørgenmojordet planlegges som en flomvoll med normalprofil gjengitt i Figur 2. Beregningene av flomvollens størrelse viser følgende:

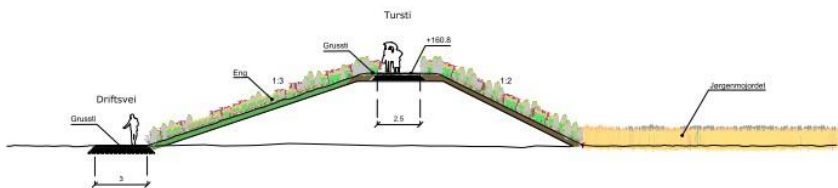
Fysisk størrelse (ferdig voll):

- Total lengde flomvoll: 1250 - 1300 m
- Flomvollens normalvernsnitt (på Jørgenmojordet): Høyde ca. 3 - 4 meter varierer ut fra terrenghøyde dagens terreng. På toppen blir flomvollen ca. 4 m bred for turveg. Sidehelning: Vannsiden 1:2, luftsiden 1:3. På luftsiden anlegges driftsveg (3 meter) og grøft (1 meter). Totalbredden på arealbeslaget vil variere mellom 28 og 40 meter.

Vollen bygges opp med fyllmasser/steinmasser og en tett kjerne. Hele vollen dekkes til med finmasser og toppdekke av egnede masser for revegetering. På strekninger utenfor Jørgenmojordet, kan helningsgrader mm og dermed arealbeslaget variere. Detaljert beskrivelse av vollens oppbygging og nøyaktig arealbeslag, vegetasjonsdekke o.l. vil bli utarbeidet i detaljprosjekteringen.

Prinsippnitt B-B Flomvoll med tursti ved Jørgenmojordet
M:1:100 (A3)

Figur 2. Flomvollens normalprofil på Jørgenmojordet. Merk: 4 meter bred flate på topp. (Høyden over dagens terreng vil variere).

2.1.2 Anleggsfasen for flomsikringen

Byggingen av flomvollen vil foregå ved hjelp av anleggsmaskiner og lastebiler med stort marktrykk og stor svingradius. Transport og maskinarbeidet vil i hovedsak foregå i selve flomvolltraseen. Det vil likevel være aktuelt med en breddeutvidelse av anleggsbeltet på 15 meter på luftsiden og 5 meter på vannsiden av vollen for anleggsgjennomføring. I tillegg foreslås et midlertidig anleggsområde sør for enden av vollen på Jørgenmojordet.

Riggplass: For bygging av flomvollen er det behov for riggplasser, til lagring av materialer, maskiner og masser. Det foreslås å bruke arealet ved Halandsvegen o-T1 (Formål i planforslaget: Bebyggelse til offentlig eller privat tjenesteyting til midlertidig riggplass (3,2 daa). Deler av markedsplassen (NÆ3) foreslås også som riggplass.

2.2 Vegetasjonsskjerm

På vannsiden av flomvollen i nord, langs Rukkedøla, foreslås det en vegetasjonsskjerm mellom flomvollens fot og elvekanten (VS). Dette vil sikre en velfungerende kantvegetasjon i samsvar med vannressurslovens krav.

2.3 Bebyggelse for offentlig eller privat tjenesteyting

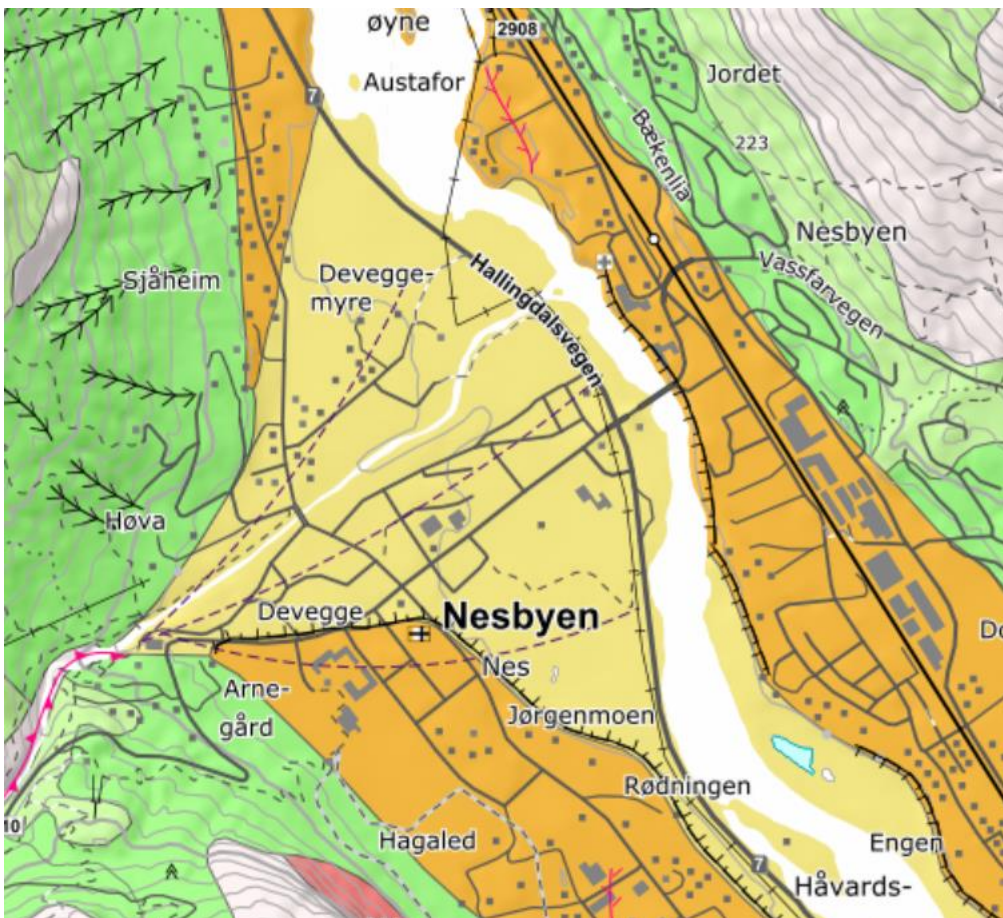
Flomvollens slake kurvatur betyr at det blir restarealer av dyrka jord o.a. på luftsiden av vollen mellom bebyggelsen og vollen, som det vil være vanskelig å drive rasjonelt, moderne jordbruk på. I planforslaget er to av disse arealene foreslått regulert til «bebyggelse for off. eller privat tjenesteyting»: o-T1 og o-T2, hhv. 3,2 og 3,5 daa.

2.4 Næringsbebyggelse

Flomvollen foreslås plassert i utkanten av markedsplassen mot Rukkedøla og kantvegetasjonen langs elva. Resten av markedsplassen med utvidelse i sør og et restareal fra fulldyrka jord ved Øynan foreslås regulert til næringsbebyggelse (NÆ1). I tillegg foreslås to områder ved avkjørselen fra RV7 regulert til næringsbebyggelse (NÆ2 og NÆ3). (Jf. Forslag til Plankart, datert 20.03.26)

3 Landbruksressurser i planforslaget og i gjeldende kommunedelplan

Norges Geologiske Undersøkelsers (NGU) løsmassekart (se Figur 3) viser Nesbyen tettsted med omgivelser ligger på elve- og bekkeavsetninger: Løsmassene er vanntransportert og avsatt lagvis i vann. Sortert sand og grus i tydelig atskilte lag dominerer. Avsetningene har varierende mektigheter. Typiske overflateformer for slike avsetninger er elvesletter, terrasser og vifter.

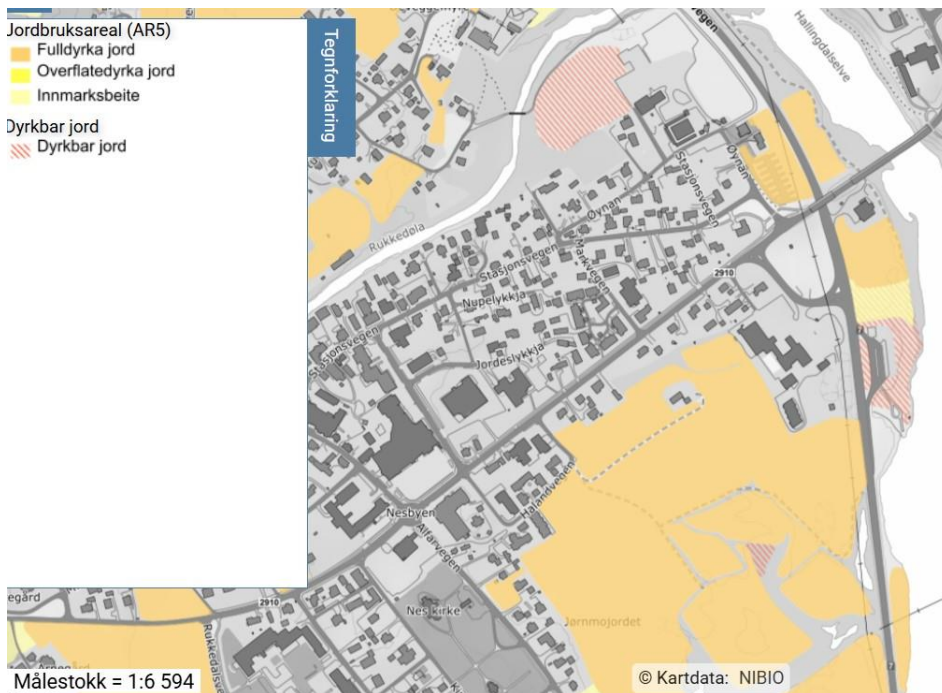

Figur 3. Løsmassekart over Nesbyen. Lys gul farge markerer elve- og bekkeavsetninger.

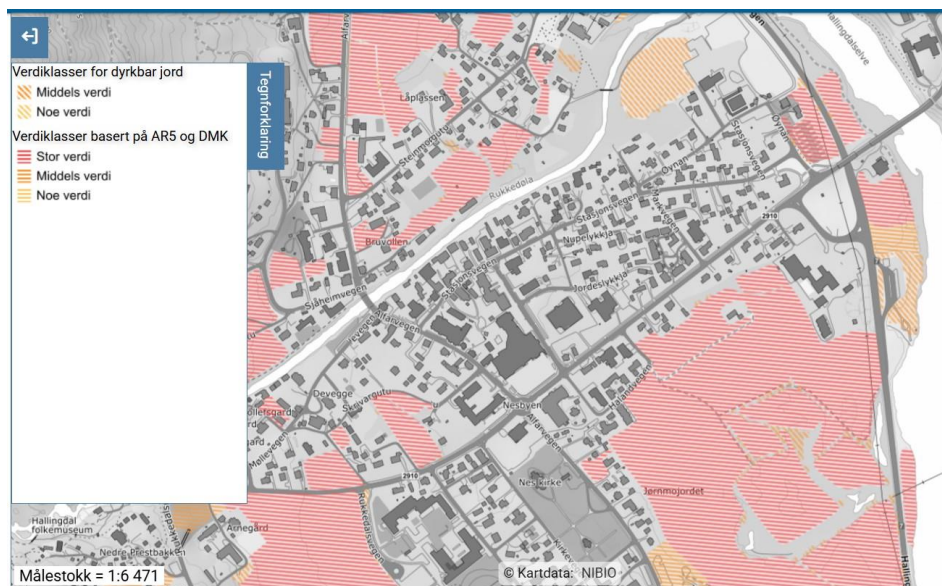
Området som flomvollen planlegges på er en typisk elveslette og de øvre lagene består av silt som er avsatt i stille eller langsomt strømmende vann. Nedover i lagene er materialet grovere. Slike områder er lettdrenerte. Overflaten er preget av store flater med små høydeforskjeller (=liten helningsgrad).

Flomvollen foreslås lagt på fulldyrka jord på Jørgenmojordet og ved Øynan slik at de største arealene ligger utenfor området som sikres mot flom (på «vannsidene») og mindre arealer på innsiden («luftsiden») av vollen. På markedsplassen foreslås flomvollen på et areal med dyrkbar jord.

Planområdet omfatter jordressurser i form av fulldyrka jord og dyrkbar jord – hhv. av Stor verdi og Middels verdi (<https://kilden.nibio.no>). Se Figur 4 og Figur 5.

Figur 4. Jordbruksareal og dyrkbar jord på Nesflata (Kilden.nibio.no).

Figur 5. Verdiklasser for jordbruksareal og dyrkbar jord. Nesflata.

3.1 Jordsmonn Jørnmojordet

Jørnmojordet er det lokale navnet på den nordligste delen av det fulldyrka arealet sør for Nesflata mellom Hallingdalsvegen (RV 7) og Alfarvegen. Arealet av hele Jørnmojordet er ca. 150 daa, fordelt på 9 ulike bruk.

Jørnmojordet er et jorde med god jordkvalitet. Arealene er i 2024 benyttet dels til kornproduksjon og dels til grasproduksjon. Forholdene for kornproduksjon (bygg) er gode, med avlinger på opptil 500 kg bygg pr. daa. (Gudbrand Gulsvik, pers. medd).

Hele Jørgenmojordet tilhører verdiklassen «Stor verdi» for jordbruksareal i NIBIO's verdiklassifisering basert på AR5 (<https://kilden.nibio.no>). Nesbyen kommune er enda ikke omfattet av NIBIO's detaljerte jordsmonnkartlegging.

Høydeforskjellene mellom laveste og høyeste parti er ca. 2 meter: 155,5 moh – 157,8 moh. De høyeste partiene ligger ca. 5 meter over normalvannstanden i Hallingdalselva (= 152,5 moh). Undersøkelser i flomsikringsprosjektet viser at grunnvannstanden på Jørgenmojordet er 1-4 meter, og på store deler av jordet 1-2 meter under terrengoverflaten (Dr. Blasy – Dr. Øverland 2025). Dette er altså et jorde med god vannhusholdning og pga massenes permeabilitet, er det ikke behov for kunstig drenering.

Området ble undersøkt ved befaring i november 2024 og nærmere undersøkt med jordprøver sommeren 2025. Undersøkelsene i 2024 ble gjennomført i forbindelse med pågående kulturminneundersøkelser der det ble gravd ca. 3 meter brede sjakter i vest-øst-retning med beltegraver (se Figur 6).

Funn under befaringene:

A-sjiktet varierer noe i mektighet (23 – 35 cm) og består for det meste av siltig finsand. De øvre 15-20 cm har en grynet struktur. B-sjiktets kornsammensetning og mektighet varierer mer og på litt høyere liggende partier er det områder med grus og stein (elveavsetninger) mindre enn 25 cm under overflaten. Her er B-sjiktet tynt (15 - 20 cm). På de lavestliggende arealene består B-sjiktet av ensartet silt og har tykkelse på opp mot 50 cm.

Overgangen mellom A-sjiktet og B-sjiktet er jevn horisontal og stort sett tydelig.

Figur 6. Stor variasjon i B-sjiktets tekstur (kornfordeling). Til venstre: Ensartet siltig finsand i nesten hele sjakta. Til høyre: Veksling mellom silt-partier og partier med grus og stein i B-sjiktet.

For nærmere beskrivelse av jordprofilene, se Vedlegg 1.

3.2 Jordsmonn Øynan

Fulldyrka jord registrert i Kilden: 6,4 daa hvorav ca. 2,0 daa er midlertidig brukt til bobilparkering.

Løsmassene her har samme opprinnelse som på Jørgenmojordet: Vanntransportert og avsatt lagvis i vann. Arealet har fram til ca. 2022 vært dyrket for grasproduksjon (kart.1881.no). NIBIO har registrert arealet (6,4 daa) som fulldyrka jord med Stor verdi. Fra 2022 har deler av arealet (ca. 2 daa) blitt brukt som parkeringsareal/oppstillingsplass for bobiler og er ikke i bruk som

jordbruksjord i dag. (Tillatelse datert 21.6.2022 – Nesbyen kommune), Ut fra observasjon på stedet, ser det ut som parkeringsarealet er opparbeidet ved å fylle grove masser oppå opprinnelig matjord – uten først å fjerne noe. Vi legger til grunn at finmaterialet under parkeringsarealet har tilsvarende kvalitet som resten av jorden.

Jordprøve fra A-sjiktet viser siltig mellomsand med leirinnhold 5-10 % og 3,8 % mold. Prøven viser altså noe mer grovkornet masse enn på Jørgenmojordet.

A-sjiktet er målt til 27 cm og har velutviklet korn- og grynstruktur. B-sjiktet er 15 cm.

3.3 Markedsplassen

Opprinnelsen til løsmassene på markedsplassen er den samme som på Jørgenmojordet og Øynan: Vanntransportert og avsatt lagvis i vann. Dette arealet synes ikke å ha vært fulldyrket til tradisjonell jordbruksproduksjon, men sannsynligvis til beite og slått. Flybilder fra 1972 viser at det kan ha vært brukt til beite, og i 1991 til graseng. I 2006 kan det ha vært benyttet til camping-/utstillingsområde.

I www.kilden/nibio.no - Arealinformasjon/Markslag (AR5) er markedsplassen vist som *Åpen fastmark*. Et område 12,9 daa av dette er registrert som *Dyrkbar jord*, basert på eldre (2008) kriterier og data. Se Figur 4.

Jordsmonnet ble undersøkt av Sweco i november 2026 som grunnlag for utarbeidelse av matjordplanen for dette prosjektet. Det ble gravd 8 testhull på arealet. Arealet er relativt flatt og grasdekt med kortklipt gras. I alle prøvesjakter fant vi god rotutvikling. I de fleste prøvesjaktene hadde jorda antydning til kornete struktur i rotsonen. Topplaget består av siltig mellomsand og tykkelsen av A-sjiktet (finmaterialet) varierte mellom 13 og 45 cm, med størst mektighet i de lavest liggende partiene. Under dette finmaterialet dominerte elvegrus og stein. Jordsmonnet mangler tydelig lagdeling i de vanlige sjiktene, og B-sjiktet synes å mangle. Se Figur 7 og Figur 8.

Arealet kvalifiserer for å bli vurdert som dyrkbart ut fra kriteriene klima, dreneringsgrad og helningsgrad (< 1 : 3). Liten tykkelse på finmassene i topplaget på deler av arealet og steininnholdet i massene under dette laget, reduserer jordkvaliteten (se Figur 8, Bildet til høyre). Det meste av arealet vil kunne bli *fulldyrka jord*.

Figur 7. Markedsplassen. Prøvesjakt i dyrkbar jord. Tykt finmasselag over elvegrus og stein

Figur 8. Jordsmonn markedsplassen. Stor variasjon i tykkelsen av finmasser over elvegrus med mye stein.

4 Planforslagetets virkninger på jordbruksverdier

Planforslaget vil påvirke jordbruksverdier negativt i form av

- permanent arealbeslag
- midlertidig arealbeslag i anleggsperioden (anleggsbelte)
- tap av landbruksarealer som følge av dårligere arrondering av teiger (arronderingstap), fulldyrka og dyrkbar jord.

Arealene dette utgjør, framgår av Tabell 1.

Tabell 1. Planforslagetets påvirkning på fulldyrka jord.

Arealbruksformål (Planlagt)	Permanent arealbeslag	Midlertidig anleggsområde	Arronderingstap
Antall daa fulldyrka jord Jørgenmojordet			
Grønnstruktur kombinert med andre formål (Flomvoll + atkomstrampe)	16,2	12,5	1,7
Bebyggelse for off. eller privat tjenesteyting	6,7		
Antall daa fulldyrka jord Øynan			
Grønnstruktur kombinert med andre formål (Flomvoll)	5,0		
Næringsbebyggelse	1,5		
Påvirkning på fulldyrka jord	29,4	12,5	1,7

Tabell 2. Planforslagetets påvirkning på dyrkbar jord

Antall daa dyrkbar jord - markedsplassen			
Grønnstruktur kombinert med andre formål (Flomvoll)	6,4		
Næringsbebyggelse	5,7		
Vegetasjonsskjerm			0,8
Påvirkning på dyrkbar jord	12,1		0,8

4.1 Jørgenmojordet

Flomvollens arealbeslag på Jørgenmojordet berører arealtypene (i AR5): *Fulldyrka jord* og *Ikke tresatt fastmark* (her: Atkomstveg til bebyggelse på Gnr./Bnr. 76/59). Arealbeslaget består av følgende typer beslag:

1. Permanent arealbeslag: Totalt **22,9 daa**, fordelt slik:
 - a. Flomvoll med turveg på topp og driftsveg på luftsida: 13,5 daa. I dette inngår atkomstveg til bebyggelse på Gnr./Bnr. 76/59, ca. 1 daa, slik at vollens permanente netto arealbeslag av fulldyrka jord utgjør ca. 12,5 daa. Reguleres til grønnstruktur kombinert med andre angitte hovedformål.
 - b. Atkomstrampe ved Halandsvegen. Vegklasse 3 – Landbruksbilveg (LMD 2013) for å ha tilsvarende framkommelighet som dagens atkomstveg. Grønnstruktur ved omsorgsboliger. Permanent arealbeslag: 3,7 daa. Reguleres til grønnstruktur kombinert med andre angitte hovedformål.
 - c. Bebyggelse for off. eller privat tjenesteyting. Fulldyrka jord: 6,7 daa.
2. Midlertidig arealbeslag: Totalt **12,5 daa**, fordelt slik:
 - a. Anleggsbelte (15 + 5 m) x 500 m): 10 daa
 - b. Anleggsareal sør for vollen – mot Jørgenmoen gård, fulldyrka jord: 2,5 daa
3. Permanent, indirekte arealbeslag som følge av driftsmessig ikke egnet arrondering. For både kornproduksjon og grasproduksjon er små trekantede andre små arealer svært krevende/umulig å drive med moderne maskiner (skurtreskere, slåmaskiner, grasriver etc.). Skjønnsmessige arealanslag – se Figur 9: Totalt **1,7 daa**, (omdisponeres ikke fra jordbruk).

Figur 9. Arronderingstap – restarealer på hver side av vollen. Arealer som er vanskelig å drifte pga form og størrelse.

4.2 Øynan

Flomvullen, som her kombineres med nødrampe for avkjøring fra RV7, planlegges å krysse over dette området og hele jordbruksarealet blir beslaglagt.

1. Permanent arealbeslag: Totalt **6,5 daa**, fordelt slik:

- a. Flomvoll (med nødrampeveg for RV7 på topp): 5,0 daa.
Reguleres til grønnstruktur kombinert med andre angitte hovedformål.
- b. Bebyggelse og anlegg: Næringsbebyggelse, ca. 1,5 daa.

4.3 Markedsplassen

Flomvollen planlegges å «omkranse» markedsplassen og følger omtrent traseen til dagens turveg. Beslaglagt areal dyrkbar jord utgjør **12,9** daa.

1. Permanent arealbeslag (Se Figur 10):
 - a. Flomvoll med turveg på topp og driftsveg på luftside.
Arealbeslag dyrkbar jord: 6,4 daa. Reguleres til grønnstruktur kombinert med andre angitte hovedformål.
 - b. Næringsbebyggelse. Arealbeslag dyrkbar jord: 5,7 daa
 - c. Restareal på vannsiden av flomvollen. Dette arealet er en smal stripe mellom vollen og dagens turveg, og som ikke egner seg til seinere oppdyrking pga form og størrelse. Reguleres til grønnstruktur - Vegetasjonskjerm: 0,8 daa.

Figur 10. Markedsplassen. Arealbeslag av dyrkbar jord: Orange. Flomvoll: Grønn, stripe-skravur. Næringsbebyggelse: Grønnblå - sør for vollen.

5 Forslag til skadereduserende tiltak

5.1 Redusere permanent arealbeslag av dyrka jord

Skal flomvollen sikre Nesflata mot flom, er det ikke mulig å unngå arealbeslag av jordbruksareal med stor verdi. Derfor velges en flomvoll som reduserer arealbeslaget - brattest mulig helning som gir mindre permanent arealbeslag: 1:2 på vannsiden og 1:3 på luftsiden mot bebyggelsen.

5.2 Flytting og gjenbruk av matjord

For å kompensere for tapet av arealer med fulldyrka jord, foreslås at de verdifulle jordressursene (A-sjiktet) på arealet der flomvollen legges, fjernes og

flyttes til et velegnet areal i nærheten for forbedring av jordkvaliteten. Flere lokaliteter er undersøkt og et alternativ med fulldyrka jord med svært tynt A-sjikt arbeides det videre med. Jorda i B-sjiktet foreslås å bruke som topplag på flomvollen, som en brukbar jord for vegetasjonsetablering der.

Med gjennomsnittlig tykkelse på ca. 30 cm av både A-sjiktet og B-sjiktet på all fulldyrka jord som blir beslaglagt av **flomvollen**, 22,9 daa, vil hvert av sjiktene utgjøre ca. 6900 m³, til sammen ca. 13800 m³ som kan gjenbrukes andre steder. Ved gjenbruk av jord må jorda behandles skånsomt både ved avtaking/fjerning, mellomlagring, transport og utlegging for at den skal beholde kvaliteten. Dersom jorda ikke kan transporteres direkte til mottaksarealet når den tas av, må den mellomlagres i ranker. Dette er arealkrevende og må planlegges i god tid.

Toppjordlaget tilsvarende A-sjiktet fra arealet med dyrkbar jord på markedsplassen som beslaglegges av flomvollen, anbefales også fjernet, mellomlagret og gjenbrukt som toppjord på vollen. Topplaget på arealet som foreslås regulert til næringsbebyggelse på markedsplassen, bør bli liggende så lenge arealet skal brukes som i dag uten bygninger.

Matjorda på Jørgenmojordet som foreslås regulert til bebyggelse for offentlig eller privat tjenesteyting (6,7 daa) foreslås fjernet og gjenbrukt når det tas i bruk til foreslått formål. Matjordlaget på den delen som foreslås brukt til riggplass (o-T1) anbefales fjernet og mellomlagres og gjenbrukes.

Problematikken omkring gjenbruk av jord fra arealer som blir varig beslaglagt og arealer for riggplasser, anbefales fulgt opp under detaljprosjekteringen av flomsikringen. Da utarbeides en matjordplan etter prinsippene i *Veileder for matjordplan* fra Vestfold og Telemark fylkeskommune (2022). I denne planen inngår også kartlegging og vurdering av nærliggende arealer for mottak og gjenbruk av matjord og arealer for eventuell kortvarig mellomlagring. I matjordplanen gjøres mer detaljerte masseberegninger og en mer detaljert beskrivelse av hvordan fjerning, mellomlagring og utlegging av denne jorda skal foregå. Planen skal også inneholde en vurdering og beskrivelse av mottaksarealene. Krav om en slik matjordplan kan settes som et dokumentasjonskrav i reguleringsplanen.

Sammendrag

Landbruksressurser i planområdet

Planområdet omfatter den nordlige delen av et stort jordbruksareal kalt Jørgenmojordet. På denne delen av Jørgenmojordet dyrkes både korn (bygg) og gras. Jordsmonnet består stort sett av siltig finsand i de øvre lag og grovere materiale under. A-sjiktet varierer i tykkelse (23 – 35 cm) og har en fin kornete grynstruktur. I nordvestre deler av jordet er A-sjiktet tynnere.

Ved Øynan er det også et område på 6,5 daa med fulldyrka jord som omfattes av planområdet. Jordkvaliteten er omtrent som på Jørgenmojordet, men en del av arealet er i bruk som oppstillingsplass for bo-biler. På det øvrige arealet dyrkes i dag gras.

Planområdet omfatter også området som brukes som markeds plass. Et areal på 12,9 daa i den vestre delen av markeds plassen er registrert som dyrkbar jord i NIBIOs database Kilden. Arealet er grasdekt («plenaktig»). Undersøkelser av jordsmonnet høsten 2025 viser at topplaget med rotutvikling består av siltig finsand og varierer mye i tykkelse (13 – 40 cm).

Planforslagets påvirkning på landbruksressursene

På Jørgenmojordet omfatter planforslaget omdisponering av ca. 22,9 daa fulldyrka jord, fordelt slik på flomvoll (Arealformål: Grønnstruktur kombinert med andre angitte hovedformål) – 12,5 daa, atkomstrampe fra Halandsvegen til jordet (Arealformål: Grønnstruktur kombinert med andre angitte hovedformål) – 3,7 daa og areal til bygg og anlegg (Arealformål: Bebyggelse for offentlig eller privat tjenesteyting) - 6,7 daa. Arealet til bebyggelse er fordelt på to områder på hhv. 3,5 og 3,2 daa.

I anleggsfasen for bygging av flomvollen, er det sannsynlig at matjorda i anleggsbeltet vil bli negativt påvirket som følge av transport og jordpakking. Anleggsbeltet vil utgjøre et areal på ca. 12,5 daa.

Det fulldyrka arealet ved Øynan foreslås omdisponert til flomvoll (Arealformål: Grønnstruktur kombinert med andre angitte hovedformål) – ca. 5 daa og Bygg og anlegg (Arealformål: Næringsbebyggelse) – ca. 1,5 daa.

Det aller meste av den dyrkbare jorda på markeds plassen foreslås omdisponert: 6,4 daa til flomvoll (Arealformål: Grønnstruktur kombinert med andre angitte hovedformål) og 5,7 daa til Næringsbebyggelse. En smal stripe på vannsiden av vollen med dyrkbar jord, reguleres til Grønnstruktur – Vegetasjonsskjerm.

Forslag til skadereduserende tiltak

Flomvollen er i planforslaget utformet for å redusere arealbeslaget av fulldyrka jord. Vollen som flomsikringstiltak med tilrettelegging for atkomst til Jørgenmojordet, vil legge varig beslag på 16 daa på Jørgenmojordet og 5 daa ved Øynan. Anleggsbeltet som utgjør ca. 12,5 daa på Jørgenmojordet.

Det foreslås å utarbeide en matjordplan som omfatter fjerning og mellomlagring av matjord for gjenbruk som kompensasjon for arealbeslaget. Det foreligger forslag til mottaksareal utenfor planområdet for denne matjorda. Matjorda i anleggsbeltet og på riggplasser som legges på dyrka jord, legges til side i anleggsfasen for så å bli lagt tilbake etter anleggets slutt. Dette behandles også i matjordplanen.

Jordressursene på markedsplassen foreslås også behandlet i matjordplanen. Topplaget av det dyrkbare arealet som beslaglegges av flomsikring, foreslås fjernet og mellomlagret. Gjenbruk enten som topplag på vollen eller til forbedring av jordsmonn utenfor planområdet vurderes i matjordplanen.

Matjord på arealer som foreslås omdisponert til bebyggelse, vurderes i forbindelse med kommende byggesaksbehandling.

Referanser

Dr. Blasy - Dr. Øverland Ingenieure, GmbH 2025. Flomsikring i Nesbyen kommune. Forprosjektrapport for sikring av Nesflata

Torsteinsen, T., Johansen A., Synnes O. & Øpstad S. (2022). Jordmasser fra problem til ressurs. Norsk Landbruksrådgivning, Norsk institutt for bioøkonomi.

Landbruks- og matdepartementet (LMD) og Landbruksdirektoratet (2013). Normaler for landbruksveier med byggebeskrivelse. Rev. 2013

NIBIO/Kilden (Desember 2024):

[https://kilden.nibio.no/?topic=arealinformasjon&zoom=11.7&x=6729144.04&y=177243.35&bgLayer=graatone&layers=ar5_bonitet,jordkvalitet,ar5_jordbruksareal,verdiklasser_ar5dmk&layers_opacity=0.75,0.75,0.75,0.75&layers_visibility=true,true,true](https://kilden.nibio.no/?topic=arealinformasjon&zoom=11.7&x=6729144.04&y=177243.35&bgLayer=graatone&layers=ar5_bonitet,jordkvalitet,ar5_jordbruksareal,verdiklasser_ar5dmk&layers_opacity=0.75,0.75,0.75,0.75&layers_visibility=true,true,true,true)

Vestfold og Telemark fylkeskommune 2022. Veileder til matjordplan. (sist revidert 2022) 13 s.

VEDLEGG

Hovedtrekk ved de undersøkte jordprofilene (2024):

Profil 1

A-sjiktet er 32 cm tjukt og tydelig skilt fra det lyse B-sjiktet. B-sjiktet er 50 cm og har en tynn stripe med organisk materiale (svart) høyt oppe. I nedre del av B-sjiktet er det oksiderende forhold med jernutfellinger (rustbrun).

Undergrunnslaget (C-sjiktet) ligger helt nede på ca. 90 cm under overflata.

I profil 2 er A-sjiktet 20 – 22 cm og B-sjiktet bare 20 cm før massene består av hardpakket elvegrus med noe stein. Figur 11.

Figur 11. Profil 1 og 2. Begge profil med tydelig skille mellom A-sjikt og B-sjikt, men begge sjikt i profil 2 har vesentlig mindre mektighet enn i profil 1.

I profil 3 er det svært utydelige grenser mellom sjiktene. Også her er A-sjiktet 30 cm tjukt og består av moldholdig sandig silt. B-sjiktet består hovedsakelig av silt, men med innslag av sand i dybden. Mektighet ca. 50 cm.

I profil 4 er skillet mellom A-sjikt og B-sjikt skarpt og tydelig, ca. 28 cm under overflata. B-sjiktet er her 30 cm og inneholder flere striper med rester etter organisk materiale. Figur 12.

Figur 12. Profil 3 og 4 - der sjiktovergangen mellom A og B-sjikt i profil 3 er svært utydelige.

I profil nr. 5 – ca. 110 meter fra jordekanten i vest, består A-sjiktet av moldholdig sandig silt og er ca. 22 cm dypt. B-sjiktet består av sand og grus og er ca. 22 cm. Under dette er innslaget av stein økende og massene er hardpakket.

Figur 13. Profil 5 med relativt tynt siltlag (22 cm) sammenlignet med de andre profilene.

Figur 14. Profil 11. B-sjiktet har flere markerte lag.

Profil 11 (ca. 200 meter øst for nr. 5): A-sjiktet består også her av moldholdig silt med fin grynede struktur i det øverste laget. I B-sjiktet er det også striper med organiske rester og innslag av sand-lag (2-5 cm) med silt over og under. B-sjiktets grense mot C-sjiktet er vanskelig å definere pga. lagdelingen med grov og fin sand. Undergrunnen domineres av elveavsetninger i form av sand (mellomsand og grovsand) uten grus og stein. Variasjonene i lagdelingen her skyldes antakelig flomhendelser med avsetning av sand og silt over opprinnelig A-sjikt. Se Figur 14.